

KÜLÖNFÉLÉK.

Assisi Ferencz. A mithoszok és legendák sűrű ködén keresztül egy rokonszenves és nagy ember élő alakja tárul előnkbe Assisi Ferencz személyében. Mint annyi más kiváló zseni, az életnek szélsőséges útjait járta, de amit csinált, mindent lélekből cselekedett. Gazdag embernek született s a fényűzés, a tivornya és a hatalomvágy útján indult el. De mint Saul a damaszkusi úton, őtet is egy belső hang, egy titkos sugallat megállította a romlás és kárhozat útján. Megutálta eddigi életét s helyette a lemondás, a szenvedés, a testi sanyargatás útját választotta. A szenvedő Jézus eszménye állott előtte s az élet igazi boldogságának a szenvedést tette alapjává. Maga előljárt a szenvedés útján s mint vezér, a legtöbb részt vállalt az alázatosságból és lemondásból. Korában sokan követték s követőiből alakított egy új rendet, amely azóta az egész világon elterjedve, megbecsülhetetlen munkát végez a kereszténység és az emberi kultúra szolgálatában. Később a kath. egyház a szentek sorába iktatta az assisi apostolt. Most, halála hétszázadik évfordulója alkalmából, kegyelettel ünnepelték rendjének a tagjai s különösen Olaszország nemzeti ünneplésben részesítette halhatlan nagy fiát.

A budapesti unitárius egyházközség 50 éves. Nagyszabásu ünnep keretében ünnepelte a budapesti egyházközség fennállásának 50-ik évfordulóját f. év szept. 25-én. Nagy és széleskörű érdeklődés nyilvánult meg a társadalom minden rétegében, úgy hogy a templom zsufolásig volt közönséggel. Üdvözlétét fejezte ki a kormányzó. Ezen kívül hivatalosan képviselve volt a kormány, a közoktatásügyi minisztérium, az összes protestáns egyházak képviselői élén Ravasz László püspökkel, a főváros tanácsa, a görög keleti román és szerb egyház és a zsidó hitközség. Az E. K. Tanácsot, a kolozsvári anyaegyházközséget és az U. I. T.-ot *dr. Gál Kelemen* tiszteletbeli igazgató képviselte az ünnepélyen, ki a legjobb benyomásokat hozta magával magyarországi testvéreink egyházi életéről.

Jakab Elek kultur-ház felavatási ünnepély Szentgericén.

Okt. 17-én ragyogó napsütésben gyönyörű ünnepet rendezett Szentgerice és egész vidékének közönsége. Közös munkával és közös költséggel egy nagy, szép kulturházat építetett és azt nagy szülöttjének nevére Jakab Elek kulturháznak nevezte el. A fölavitó ünnep istentisztelettel, gazdanappal, háziipari és termény kiállítással, hangversennyel és szüreti táncmulatsággal kapcsolatosan történt meg nagy közönség jelenlétében, akik között ott volt Bernády György polgármester is. Az istentiszteleten *dr. Kiss Elek* teol. dékán tartott emelkedett szellemű beszédet. A főtiszt. püspök úr üdvözlését *dr. Gál Kelemen* tolmácsolta. Jakab Elek szüleinek sírját *Gál Elek* ny. lelkész koszorúta meg. A hangversenyen Jakab Elek emlékét *dr. Gál Kelemen* újította fel szép emlékbeszéddel. A gazdasági kérdésekről *Orbán Balázs*, a dal hivatásáról *dr. Ferenczi Zsigmond* tartottak lelkes beszédeket. A hangversenyen a marosvásárhelyi, a nyárádszeredai Bocskai, a szentgericei dalkör szerepelt művészi énekszámokkal. A jelenlevő közönség körében gyűjtés is folyt a kulturház javára, amelynek folytán sokan szép összegeket ajánlottak el. *Gál Ernő* vegyész mérnök 1000 leit adott. Különösen megható volt a Jakab Elek leányainak az adománya. Szegény sorsban élnek. És mégis a szent célra felajánlották az atyjukról reájuk marad egyetlen értékes emléktárgyat: egy ezüst serleget.

Az egész ünnepély méltó volt a kiváló történetíró emlékéhez. A gyönyörű gondolatért s annak ilyen szép kiviteléért elsősorban üdvözljük *Keresztesi Dénes* helybeli lelkészt s azután mindazokat, akik a szép sikert biztosították.

Ellenreformáció Magyarországon. Raffay Sándor ev. püspöknek a Bányakerületi egyházmegye közgyűlésén mondott évi jelentéséből vesszük az alábbi, az ország felekezeti helyzetét megvilágító, sorokat: „Egy vértelen ellenreformáció korszakát éljük, — hangoztatta Raffay püspök, — a felekezeti béke romlik, bomlik, A kulturharc érlelődik tovább, a felekezeti békét megállapíthatóan csak a protestánsok önuralma és türelme tartja fenn. A püspöki székéből hívom fel a többi keresztény egyház főpapjait és a kormányt, vessenek gátat a felekezetek viszálykodásának. Felelősségem teljes tudatában kérem az evangélikus papokat, ne vegyenek olyan ünnepségeken

részt, amelyekből az evangélikus lelkészeket tervszerűen kizárják.“

„**Keressétek először Istennek országát.**“ Ezen a címen *Vári Albert* vallásánár egyházi dolgozataiból egy kötetre való templomi imádságot, prédikációt és urvacsorai ágendát rendezett sajtó alá. Amennyiben legalább a nyomdai költségek az előfizetésekből megtérülnek, nyilvánosságra hozza. Előfizetési ára körülbelül 100 lej lesz. Előzetes jelentkezéseket elfogad a szerző. Cluj, unitárius gimnázium.

Beiratkozások különféle intézeteinkbe. Az 1926-27-ik évre intézeteinkbe az alábbi beiratkozások történtek: *A teol akadémiára* beiratkozott 19 növendék, akik közül az első évfolyamon van 3. *A kolozsvári főgimnáziumba* 185 növendék iratkozott be, akik közül 139 unitárius. *A kolozsvári kollegiummal kapcsolatos elemi iskola* növendékeinek a száma 51, akik közül 39 unitárius. *A Leányotthonban* eddig van 44 növendék, akik közül 26 unitárius. *A székelykereszturi főgimnáziumba* a beiratkozottak száma 154, akik közül unitárius 100 növendék.

Amerikai vendégünk. Az amerikai Unitárius Társulat a főt. püspök úr 50 éves jubileumára képviselőül kiküldötte dr. Veis amerikai lelkészt, aki épen Strassburgban volt tanulmányúton. Azonban egy sajnálatos félreértés miatt a szép ünnepélyről lekészt és csak a következő napon érkezett meg. De október 10-én Kolozsvárt az istentisztelet végeztével eleget tett megbízásának azáltal, hogy üdvözölte az ősz főpásztort, mint a világ legnagyobb unitáriusát. Ezenkívül körutazást tett a székelyföldön, meglátogatva 52 egyházközségünket, amelyekben a legkedvezőbb benyomást szerezte.

Elhunytak: *Özv pákei Pákey Lajosné*, szül. *kőszeghi Fangh Antónia* életének 63-ik, özvegyiségének 6-ik évében, hosszas szenvedés után 1926. szept. 2-án Kolozsvárt. — *Dr. Kriza Jánosné* szül. *Dienesch Klementin* életének 37-ik, áldott házasságának 19-ik évében szept. 6-án Besztercén. — *Marossy Ferenc* ny. pénzügyigazgató helyettes, unitárius egyházi tanácsos, életének 65-ik, boldog házasságának 42-ik évében szept. hó 18-án Szegeden. — *Miklós Zsigmondné* szül. *Lakatos Emma* szeptember 30-án Kolozsvárt. Az elhunytban Lakatos Ferenc számvevőségi előadó leányát gyászolja. — Lapunk zártakor őszinte részvétellel értesülünk, hogy *Kovács Béla* iklandi lelkész, ki annyi ambícióval és lelkesedéssel indult el a lelkészi pályán, 29 éves korában okt. 9-én meghalt. Emléke áldott. Nyugalma legyen csendes!

Az Unitárius Irodalmi Társaság.

(Cluj—Kolozsvár, Unitárius Kollégium).

Célja: az unitárius irodalomnak és történelemnek, s általában a tudománynak unitárius szellemben való művelése, az unitárius hívek közművelődésének előmozdítása.

Tagjai: tiszteleti, levelező, alapító és rendes tagok. A tiszteleti és levelező tagokat a Társaság választja.

Alapító tag lehet, ki egyszersmindenkorra 500 lej tagsági díjat befizet.

Rendes tag lehet, ki évente 50 lej tagsági díjat befizet.

A belépést legcélszerűbb postai levelező lapon, vagy az unitárius lelkészek útján jelenteni az elnökségnek.

Eszközei: A Társaság vándorgyűléseket tart; kiadja a *Keresztény Magvető* c. 3 havi folyóiratot, valamint *Az Unitárius Irodalmi Társaság Szakkönyvtárát* és az *Unitárius Könyvtárt*; eredeti és fordított tudományos műveket bocsát közre; segélyez az unitárius közművelődést előmozdító minden tudományos, szép-irodalmi és művészi törekvést.

Címe: Unitárius Irodalmi Társaság, Cluj—Kolozsvár, Unitárius Kollégium.

Dr. Ferenczy Géza,
egyházi főgondnok,
igazgató.

Ferencz József,
unitárius püspök,
elnök.

Dr. Boros György,
egyházi főjegyző,
alelnök

Dr. Gál Kelemen,
főgimn. tanár,
alelnök.

Vári Albert,
főgimn. tanár,
alelnök.

Dr. Borbély István,
kollégiumi igazgatótanár,
főtitkár.

Hadházy Sándor,
egyházi pénztárnok,
pénztárnok.

Kovács Kálmán
püspöki titkár,
ellenőr.